

Absurd debatt

Klimadebatten slik den føres for tiden, er et absurd fenomen.

Harald Sund, Stavanger

Ikke at det ikke er viktig – det er trolig det viktigste temaet i vår levetid. Kanskje vil vi snart snakke om sivilisasjonskollaps og hundrevis av millioner av ofre og flykninger.

NETTOPP OMFANGET av en mulig (kanskje til og med sannsynlig) framtidig katastrofe gjør at dagens debatt er absurd. Stats- og finansministre snakker om hvordan vi kan kjøpe oss fri fra utslippsreduksjoner. Det virker ikke som om det grunnleggende, nemlig det å redusere utslippene, er tema i det hele tatt. Vi skal fly som før, bare betale klimakvoté. Bilavgiftene skal justeres, industrien skal kjøpe utslippskvoter. Oljeindustrien skal ture fram som før.

Hvor blir det av kuttene? Uansett hva vi gjør, vil det som allerede er sluppet ut, være styrende de neste 50 år. Framtidige kutt vil virke på lang sikt – men de må til for ikke å akselerere utviklingen.

Tiltakene som må settes inn, må være omfattende, og la oss komme forbi det å appellere til hver enkelt samvittighet. Grise- ne må også være med, ikke bare de som allerede er ideologiske vegetarianere. Det etterlyses konkrete tiltak.

HER ER EN LISTE over noen meget konkrete tiltak som kan vurderes:

■ **Bilfrie lørdager.** Det har også mange andre positive aspekter og rammer alle likt. Bilfrie bykjer- ner. Vekk med panservogner, SUV-er og andre energi-verstinger i trafikken. La biler med flere enn fire personer i reise gratis gjennom bomringer.

■ **Reduser antall flyvninger innenriks med 30 prosent.** Reduser antall flyvninger inn/ut av landet med 30 prosent. Styrk utslippsvennlige transportmetoder. I dag er det ofte langt billigere å reise med fly enn tog.

■ **Kutt ut alle underlige subsidieordninger som favoriserer flytrafikk, så som bonusprogrammer og taxfree-salg.**

■ **Innfør energi-, miljø- og utslippsregnskap for bedrifter, med kraftige insentiver og krav.** Mye reise- og møtevirksomhet kan

STAVANGER 2004: Bilfritt etter stengning av Vågen. Innsenderen ønsker å gjøre alle bykjer- ner permanent bilfrie. (Foto: Jonas Haarr Friestad)

■ Klimatiltakene haster

byttes ut med digitale samarbeidsformer.

■ **Innfør energi-, miljø- og utslipps-selvangivelser for privatpersoner, der man ikke bare kan betale seg fri fra et forurensende over- og luksusforbruk.** Man bør vurdere en personlig kvote på energibruk og utslipp, både på drivstoff, strøm og annet.

■ **Olje- og gassutvinningstakten må ned.** Ingen grunn til å brenne av alt forrest mulig. Utsett spesielt prosjekter av type gasstapping på Snøhvit, som på bakgrunn av snevre nåverdibetraktninger vil ødelegge muligheter til å produsere fra et stort oljefelt. Det burde være bedre å spare noe av denne engangsressursen nede i bakken enn å brenne den av og putte papirpenger i et oljefond. Som verdens tredje største eksportør har vi tjent oss fete på å bidra med ufattelige mengder CO₂- utslipp. En redusert norsk produksjon vil kunne bidra til økt oljepris, redusert forbruk og utvikling av alternative, kanskje mindre forurensende energikilder.

■ **Trekk norske styrker ut av alle**

amerikansk-ledede kriger. De er garantert klima-ugunstige. Og neppe gunstige på noen andre måter heller. Omdiriger midler fra kampflybestillinger til klimatiltak.

■ **Bruk hele oljefondet til klimatiltak hjemme og globalt, for eksempel massive treplantingsprosjekter, rensetiltak og utslippsreduksjoner.** Oljefondet vil likevel ikke være verd noe, dersom vi står overfor en global katastrofe.

■ **Bruk penger på familieplanleggingsprogrammer.** Et av hovedproblemene er at mengde forurensning og utslipp vil være knyttet til mengde mennesker. Og vi er allerede altfor mange.

■ **Intensiver arbeid med å finne fram til teknologi for rensing og for deponi av CO₂ i undergrunnen.**

KOM I GANG med tiltak forrest mulig. Dette haster mer enn noen liker. Og det er helt sikkert mange andre mulige tiltak. Poenget er å gå over fra festtaler til konkrete tiltak.